Steve Stonich
Box 368
Chisholm, Minn.

2-31

1891 — STIRIDESETI JUBILEJ — 1931

The Oldest and Most Popular Slovenian Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

ŠTEV. (No.) 88 — CHICAGO, ILL., TOREK, 5. MAJA — TUESDAY, MAY 5, 1931 — LETNIK (VOL.) XL

Za znižanje ameriške carine-Jugoslavija naroča aeroplane

AMERIŠKA TRGOVSKA ZBORNICA ZAHTEVA, DA SE ZNIŽAJO SEDANJE VISOKE CARINSKE POSTAVKE NA UVOZ BLAGA V AMERIKO.— OMILIJO NAJ SE TUDI ZAKONI, KI OVIRAJO VELIKE TRUSTE.

Atlantic City, N. J. — Po mnenju trgovskega sveta se bo gospodarski depresiji odpomoglo in se bodo dosegle za stalno stabilne razmere le tedaj, ako bo vlada odpravila omejitve, ki zdaj onemogočujejo zakonito sodelovanje. Med te omejitve spada v prvi vrsti sedanja visoka carina, ki je postavljena na uvoz blaga v Ameriko.

To mnenje se je ponovno izrazilo na tridnevni razpravi, ki sojo vodili prvaki ameriškega trgovskega sveta na zborovanju trgovske zbornice Zed. držav.

Med glavnimi govorniki je bil J. H Barnes, ki je bil tudi ponovno izvoljen za predsednika zbornice. V svojem govoru se je zavzemal za znižanje carinskih postavk, češ, da bi se s tem inozemstvo pomirilo; v nasprotnem slučaju pa bi tuje države podvzele še bolj drastične protiukrepe proti Ameriki in njenemu izvozu, kakor so jih že do zdaj. Znižanje carine bi zopet pospešilo zunanjo ameriško trgovino in bi se lahko izvedlo, da ne bi bil pri tem ogrožen višji ameriški življenski standard.

Dalje je Barnes delal za sedanjo depresijo odgovorno tudi politiko, češ, da se vse preveč vmešava v trgovsko življenje, in sicer ne samo v Ameriki, marveč po celem svetu. — Energično besedo je zastavil v dobrobit velikim trustom, kateri da so v svojem delovanju ovirani po zakonih, ki onemogočujejo to zvezo podjetij. — Dejal je, ako bi se ti zakoni v toliko predrugačili, da bi ne bil podvržen kazenskemu preganjanju tisti, ki bi zasledoval legitimne cilje, potem bi bilo omogočeno smotreno gospodarstvo v večjem obsegu.

Da namerava zbornica podvzeti v tem oziru odločno kampanjo, je razvidno iz resolucije, ki jo je zborovanje sprejelo, katera zahteva, da se ugotovijo točke, pri katerih vlada tekmuje s privatnimi podjetji.

AEROPLANI ZA JUGOSLAVIJO

Ameriška aeroplanska tvrdka bo dostavila z dovoljenjem vlade Jugoslaviji tri vojne aeroplane. — Državni tajnik nasprotoval.

—o—

Washington, D. C.— Na seji kabineta se je vodila debata med državnim tajnikom Stimsonom in mornariškim tajnikom Adamsom glede tega, naj se li dovoli aeroplanski tvrdki Glen L. Martin v Baltimore, da bi smela izvoziti tri vojne aeroplane, katere je Jugoslavija naročila pri njej. Dočim je bil Stimson odločno proti temu, da bi se katera država zalagala z izrazito vojnim materijalom, se je Adams zavzemal za to, da se izvrši naročilo, češ, da se s tem odpomore ameriški avijatski industriji v sedanjem času depresije. Končno je zmagalo mnenje tajnika Adamsa in kabinet je dovolil tvrdki Martin, da dostavi Jugoslaviji tri aeroplane v vojne svrhe. Govori se, da je bila Italija silovito nasprotna tej transakciji, vendar te govorice niso uradno potrjene.

Po posebnih določbah mora vsaka družba, katera želi izvoziti v inozemstvo kaka letala, ki so namenjena v vojaške svrhe, dobiti za to potrebno dovoljenje od vlade. Vendar pa vlada v večini slučajev brez nadaljnjega dovoli tak izvoz, in tako se je ta izvoz v zadnjih letih znatno povišal, tako, da zavzema zdaj eno četrtino vsega ameriškega izvoza letal. Preteklo leto se je izvozilo letal za vrednost devet milijonov dolarjev.

Proti izvozu vojnih letal je državni department vedno zavzemal nasprotno stališče, češ, da se s tem pospešuje pripravljenost za vojno in da je to torej nasprotno smotru Amerike, ki stremi za tem, da se odpravi vojna nevarnost in upostavi stalen mir.

—o—

RUMUNSKA VLADA SI ZNA POMAGATI

Bukarest, Rumunija. — Sedanja rumunska vlada, ki je sestavljena iz samih privržencev kralja, kakor že poročano, je razpustila parlament in razpisala volitve za 1. junija. Te volitve pa ne zaslužijo svojega imena, kajti, kakor kaže, ne bodo drugega kakor sama formalnost. Vlada je namreč izdala ukaz, da se razen ob nedeljah ne smejo vršiti nikaki politični kampanjski shodi,, da se s tem ne bo dalo strankam časa za agitacijo proti vladi. Poleg tega pa mora vsakdo, ki bo prirejal volilni shod, dobiti za to dovoljenje naravnost od vlade. Ta bo pa bržkone dovoljenje odklonila, ako se ji bo mož zdel nevaren. — Na ta način je lahko zmagati.

CELA DRUŽINA "NA DELU"

Troutdale, Ore.— Neki družinski oče hoče naučiti svoje otročiče zelo dobičkanosne obrti. Med tem, ko je mama sedela zunaj v avtomobilu in čakala ,je papa z dvema sinčkoma stopil v tukajšnjo banko. Sinova, katerih še ni noben 10 let star, sta pristopila k prodajalni mizi in položila na njo pest drobiža, ter prosila uradnika, naj bi jima za to dal debel denar. Med tem, ko je uradnik drobiž štel, je pristopil oče in ga s samokresom potisnil v sobo v ozadju, kjer so ga nato vsi trije zvezali, pobrali iz blagajne $400 ter se potem odpeljali v avtomobilu, ki jih je čakal zunaj.

ROCKEFELLER ZABAVA POSLUŠALCE

Bogati John D. Rockefeller je predmet zanimanja, kamorkoli pride, deloma zaradi svojega denarja, mnogo pa tudi zaradi svojega humorja. Slika je vzeta na Ormond Beach, Fla., kjer ga vidimo v sredi med gručo ljudi, katerim menda čita neko pesmico, ki jo je sam zložil.

UPORNIKI PREMAGANI

Vstajo na otoku Madeiri vladne čete udušile.

—o—

Lisbona, Portugalska. — Vstaja upornikov na portugalskem otoku Madeiri, ki se je pričela pred mesecem dni, je bila preteklo soboto končana s sijajno zmago vladnih čet. Uporniki so vztrajno odbijali napade, a so bili končno prisiljeni, da so se udali premoči nasprotnikov. Premagani so se zatekli v angleško poslaništvo v mestu Funchal.

Vest o tej zmagi je bila za portugalsko vlado nad vse razveseljiva, kajti nevarnost je že rastla, da se bo upor razširil z Madeire tudi na Portugalsko, in so se v nekaterih mestih tudi že v resnici pojavljali nemiri. V Lisboni sami so izgredi zavzeli na dan 1. maja tak obseg, da so se morali člani vlade zateči pod zaščito vojaštva in se umakniti v vojaške barake.

—o—

DEMONSTRACIJE MUSLIMANOV

Jeruzalem, Palestina. — Okrog 3000 glav broječa množica muslimanov je pretekli petek hotela napasti italijansko poslaništvo v sirijskem mestu Tripoli, a jim je francoska orožniška četa kakih 50 mož še pravočasno stopila na pot. — Vnel se je med obemi pretep, v katerem so bile tri osebe ubite in 30 ranjenih. Demonstracije so bile namenjene Franciji in Italiji, in sicer zaradi krutosti, ki jih baje obe deželi uganjate v svojih kolonijah v severni Afriki.

INDIJSKA KONFERENCA

Anglija namerava otvoriti indijsko konferenco že v avgustu.

—o—

Simla, Indija. — Z vsem mogočim pompom je sprejelo tukajšnje mesto preteklo soboto novega indijskega podkralja. Lorda Willingdona, in njegovo ženo. Bolje rečeno, pompozni sprejem se je izvršil v izrazito uradnem smislu, kajti domače prebivalstvo je ostalo skrajno hladno proti vsem ceremonijam. Zadnje čase se opaža, da ponovno narašča splošen odpor domačinov napram Angležem, kajti niti voditelji niti ljudstvo ne veruje v iskrenost Anglije, da bi bila pripravljena dati Indiji neodvisnost. Da odvrne ponovne sovražnosti, se je Anglija odločila, da pospeši pričetek indijske konference v Londonu, tako, da bi se ta otvorila že v avgustu.

—o—

ROPAR-UBIJALEC PRIDE PRED SODIŠČE

Chicago, Ill. — Po preteku šestnajst ur, odkar je ubil policista Antona Ruthyja, je bila proti ubijalcu Franku Jordan sestavljena v petek obtožnica in se bo zadeva nadaljevala pred sodiščem. Jordan je bil nevaren ropar, ki ga je hotela v četrtek policija s posebno ukano dobiti v pest, a se jim je v zadnjem trenotku izmuznil in je med begom na prometnem križišču Michigan Ave. in Randolph St. ustrelil omenjenega policista, a je bil po več blokov dolgem preganjanju končno ujet.

KRIŽEM SVETA

— Mexico City, Mehika. — Veliko paniko je povzročil potresni sunek,, ki se je pripetil v mestu Ayutla pretekli petek dopoldne. Vendar pa ni sunek, ki je trajal tri sekunde, povzročil nikake posebne škode.

— London, Anglija. — Kakor pripovedujejo potniki, prihajajoči iz arabske puščave, vlada tam strahovito pomanjkanje vode in se večkrat za posest kakega vrelca razvijejo ljuti poboji. Na stotine oseb je že umrlo od žeje.

— Bukaresta, Rumunija. — Mihael, sin kralja Karla in njegove ločene žene Helene, je resno obolel na difteriji. Strežе mu mati sama kljub svarilom, da je bolezen nalezljiva, in je velika nevarnost, da še sama ne zboli.

—o—

TIGER REŠIL KROTITELJICO

Stockton, Cal. — Med neko cirkuško predstavo pretekli petek zvečer je eden tigrov nenadoma skočil proti krotiteljici, M. Stark. Še predno pa ji je mogel storiti kaj žalega, ga je napadel drugi tiger in pričela se je nato med živalima strahovita borba; krotiteljica in še dva čuvaja so ju komaj ločili. Eden tigrov je odnesel iz boja nevarne rane.

—o—

POSKUS SE SKORAJ "POSREČIL"

Chicago, Ill. — 34letni R. Stone, 5820 Kenmore Ave., je hotel zatrditi svoji ženi, da jo še vedno ljubi. Žena mu je namreč očitala, da ima ljubavno razmerje z neko sosedo. — Mož je nato zgrabil samokres, ga pritisnil na sence in zagrozil ženi, da si bo končal življenje, ako mu ne bo verjela. Žena pa mu ni niti imela časa odgovoriti, kajti komaj je izgovoril, je že tudi počil strel, ki je moža nevarno ranil. Samokres je sprožil neprostovoljno, ko mu je prst zdrknil in pritisnil na petelina.

—o—

AMERIKANSKA HITROST

New York, N. Y. — 30. avgusta 1929 so bili izdelani načrti, 22. januarja 1930 so pričeli s kopanjem temelja in 1. maja 1931 so slovesno otvorili Empire State building, najvišje poslopje na svetu, ki se dviga 1265 čevljev visoko nad zemljo in ima 102 nadstropji. V njem je prostora za 25,000 oseb. Pred dvema letoma je bilo zemljišče kupljeno za aker 8 milijonov dolarjev, dočim je bilo vredno v l. 1799 le $2400.

—o—

PRAZNOVANJE 1. MAJA

New York, N. Y. — Dočim je 1. maj, praznik radikalnega delavstva, potekel v ameriških mestih popolnoma mirno in le ponekod se je izvršilo par aretacij, pa prihajajo iz mnogih evropskih mest poročila o burnih demonstracijah. Najbolj siloviti izgredi so se dogajali v Španiji, na Portugalskem in na Poljskem.

Iz Jugoslavije.

STRAŠNA SMRT LEKARNIŠKEGA POMOČNIKA. — KATASTROFALNA POSLEDICA VELIKONOČNEGA STRELJANJA. — APRILSKI MRAZ. — SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE.

Zgorel pri živem telesu

Iz Broda ob Savi poročajo, da je v Radovanovičevi lekarni v Bos. Brodu 19 letni laborant Bodgan Babič sestavljal neko zdravilo pri čemer je potreboval tudi kafro in špirit. Po neprevidnosti, ko je postavljal steklenico na peč se je dno steklenice razbilo. V hipu je bila količina špirita v plamenih, ki so objeli tudi Babiča. S krikom je planil skozi okno na ulico, baš med prav živahne šetalce. Nenadna leteča živa baklja je šetalce tako presenetila, da sprva niso niti vedeli kaj je. Šele čez nekaj trenutkov so se zavedali in nekdo je vrgel na od strašnih bolečin zvijajočega se Babiča par starih vreč in udušil ogenj. Obleka je na fantu popolnoma zgorela in vse telo je ena sama strašna opeklina. Spravili so ga v bolnico, pa ni upanja da okreva.

—o—

Iskra možnarja je zažgala dve kmetiji

Na velikonočno nedeljo popoldne je v vasi ČrešKovi pri Novi cerkvi v celjskem okraju ogenj popolnoma uničil dve stanovanjski hiši in dve gospodarski poslopji last posestnikov Franca Smrečnika in Jurija Gorečana. Rešili so samo živino, drugo je postalo žrtev strašnih plamenov. Od raznih strani prihiteli gasilci so morali požar edino le lokalizirati, da se ni razširil na ostala poslopja. Požar je nastal baje od tega, ker so tam v bližini streljali z možnarji in je iskra iz možnarja švignila na slamnato streho, ki se je vnela.

—o—

Žrtev zimskega sporta

Na Jesenicah se je pred tedni poškodoval na nogi 12 letni sin železničarja Karl Mikula. Ker ni pazil, se mu je neznatna rana prisadila in nastopilo je zastrupljenje krvi, ki je povzročilo smrt.

—o—

Spomladanski sneg

Iz cele Slovenije poročajo, da je v tednu po beli nedelji sneg pobelil hribe in doline. Tudi temperatura je znatno padla. Nihče se v tem času ni nadejal kaj takega, vendar, kakor poročajo ni napravil sneg po poljih nikake škode. Največ ga je padlo okolu Trbovelj, po okoliških hribih. V Podmeji, na Sv. Planini in Mrzlici ga je padlo skoro pol metra.

—o—

Gozdni požar

V Mrgoletovem gozdu v Dovgah, blizu Bučke je zopet zločinska roka zanetila požar, ki bi kmalu povzročil težko nesrečo. Jože Lekše, se je v naglici pri gašenju spodtaknil in padel v goreči grm. Tovariša, ki sta gasila, sta komaj pogasila na njem obleko, ki se je bila užgala. Pogorelo je kakih deset akrov gozda.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl France Knaflič, tovarnar usnja iz Šmartnega pri Litiji, star 77 let. — V Novem mestu je umrl Franc Rozman, železniški postajenačelnik, star 50 let. — Na Dobravi, župnija Črneče je umrla Uršula Enci, posestnica stara 78 let. — V Črnomlju je umrl Franc Zaje, uradnik mestne hranilnice.

—o—

Ogenj na žagi pri Bledu

Posestnik Valant iz Zasipa ima komaj četrt ure od Bleda veliko žago. Radi lesne krize je delo na žagi več tednov počivalo. Pred kratkim so pa začeli zopet obratovati v nekoliko zmanjšanem obsegu. Nedavno je pa iz neznanega vzroka izbruhnil na žagi požar, ki je hipno objel vse prostore in v četrt ure je bila vsa žaga v plamenih. Ljudje so prihiteli gasit, a so se trudili brez uspeha. Žaga je popolnoma zgorela. Sumijo, da je bilo nalašč zažgano.

—o—

Izvoz

Po poročilih iz Beograda je razvidno, da se izvoz svinj iz Jugoslavije v Francijo stalno veča. V mesecu marcu je bilo izvoženih 200 vagonov te štirinožne živali. Vedno večje je pa tudi povpraševanje po jugoslovanski govedi, zlasti za južno francoski trg.

—o—

Nezgoda pri delu

V kemični tovarni Josipa Reicha na Teznu se je pri delu po nesreči polila z neko kislino delavka Alojzija Senekovičeva. Dobila je prav hude in nevarne opekline.

—o—

Radi dekleta

V Podhruški pri Kamniku je pri skušnji gasilskega društva nastal radi nekega dekleta med Ferdinandom Vrankarjem in drugimi fanti prepir, ki se je končal s tem, da je 20 letni posestnikov sin Janez Burja iz Markovega, Vrankarja nevarno oklal z nožem po vratu in desni roki.

—o—

Prebivalstvo Beograda

Po zadnjem ljudskem štetju ki se je začelo 3. marca t. l. ima Beograd, prestolica Jugoslavije, 241.036 prebivalcev. Od zadnjega štetja pred dvemi leti je narastlo prebivalstvo za 14.747 duš.

—o—

Žrtev strele

Prva letošnja žrtev strele je postal Stojan Vasič iz Aleksinca. Nabiral je po hribih mah, kjer ga je dohitela nevihta. Skril se je med skalovje, kjer ga je ubila strela.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto $5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto $6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Adress of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year $5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year $6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas dočetrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nemško koketiranje z sovjeti

Po senzacijonelnih odkritjih o sovjetski špijonaži v nemških tvornicah so se že pričeli množiti glasovi, da bo doživel gospod Pjatakov s svojimi pogajanji z nemškimi industrijalci neuspeh in da Nemčija ne bo hotela postati ona rešilna sila, ki naj omogoči sovjetski načrt petletnice. Izkazalo pa se je, da ni niti sovjetska špijonaža preplašila nemških industrijalcev niti že skoraj dokazana trditev, da bo tem močnejša komunistična propaganda, čim preje se bo posrečil sovjetom njihov načrt amerikanizacije Rusije. Sporazum, ki se je dosegel kljub vsem tehtnim pomislekom nemških strokovnjakov med sovjetsko delegacijo in nemškimi industrijalci, dokazuje, da je pri Nemcih dobil političen razlog nadmoč. Ta razlog je potisnil vse pomisleke v ozadje in zaradi tega razloga je pripravljena Nemčija, ki vedno išče tuja posojila, jamčiti za 70% vseh naročil, ki jih dobe nemške tovarne od sovjetske vlade, odnosno sovjetskih gospodarskih organizacij.

Res je, da je v Nemčiji brezposelnost silno velika, saj je po uradni statistiki narasla armada brezposelnih že skoraj na pet milijonov ljudi, toda tudi forsirana sovjetska naročila bodo mogla zaposliti le neznaten del te brezposelne armade. Na drugi strani pa obstoji resna nevarnost, da se bo baš vsled teh 300 milijonskih sovjetskih naročil brezposelnost v Nemčiji še znatno povečala. Kajti ogromna večina vsega nemškega izvoza gre v zapadne države in od tega izvoza živi Nemčija. Če pa za zapad vidi, da se Nemčija absolutno naslanja na sovjete, da je njih najresnejša opora pri izvajanju pjatiletke, potem je več ko mogoče, da bo tudi zapad si drugod poiskal dobavitelje in zaprl pot nemškemu uvozu v svoje dežele. V tem slučaju pa mora narasti brezposelnost v Nemčiji naravnost skokoma.

Nemci, ki so znani po svojih skrajno točnih statistikah, so seveda to možnost tudi upoštevali in če so se kljub temu odločili za sporazum s sovjeti, potem je v tem nov dokaz, da je političen razlog premagal vse druge. V tej luči pa dobi tudi nameravana carinska unija med Nemčijo in Avstrijo čisto poseben pomen. Tudi ta unija ni nastala iz gospodarskih vzrokov, temveč je samo del velikega nemškega političnega koncepta, da se s pomočjo sovjetske Rusije ustvari nova grupacija držav. Proti bloku zapadnih držav postavljajo s tem Nemci blok vzhodnih držav, h katerim bi hoteli pritegniti še jugovzhodne države. Ta blok naj bi zasigural nemški vpliv na vsem vzhodu in s tem obnovil vse one nade, ki jih je pokopala za Nemčijo izgubljena svetovna vojna.

Skoraj gotovo je, da bodo Nemci te perspektive na novi sovjetsko-nemški sporazum tajili in zagotavljali, da je sporazum samo gospodarskega pomena in samo eno od sredstev za zmanjšanje brezposelnosti. Toda ta zatrjevanja ne bodo imela prepričevalne sile, ker se od Rapalla venomer odkriva v nemško sovjetskih odnošajih tendenca, ki se čisto sklada s perspektivami novega sporazuma. Če so te tendence za Nemčijo tudi v resnici dobre, je seveda drugo vprašanje, ker vsa nemška industrija, ki se je že sporazumela s francosko, živi pri tem sporazumu brez državnega jamstva zelo dobro. Ni pa mogoče tako ugodno prorokovati o industriji ki se bo zvezala s sovjetsko, kajti že premnogi so spoznali vso labilnost sovjetskih dogovorov.

Pa to je nazadnje le stvar Nemcev samih, stvar Evrope pa je, če more brezbrižno gledati, kako se ustvarja blok, ki je nad vse prikladen za propagando revanšne misli. In Evropa ima tudi zadostna sredstva, da se zavaruje pred nevarnostjo novega požara in eno teh sredstev je že Pariz pokazal. Odpreti treba zapadni trg vsem državam, ki ne sodelujejo v novem bloku, zlasti pa jugovzhodnim agrarnim državam. Te morajo najti nov odjem v zapadnih državah in na drugi strani se mora prilagoditi industrija zapadnih držav potrebam agrarnih držav jugovzhodne Evrope, pa bo takoj izgubil novi sporazum mnogo na svoji nevarnosti. Kajti v trenutku, ko prične padati nemški izvoz v vse sovjetske dežele, bo tudi sedanji nemško-sovjetski sporazum pokazal vso napačnost svoje kalkulacije in ne bo sledil noben sličen nov sporazum.

Sovjetsko-nemški sporazum o nemških dobavah je šele na začetku ustvarjanja nemško-sovjetskega bloka. Če bodo zapadne države čuječe in takoj pričele izvajati svoje protiukrepe, potem tudi do novega bloka ne bo prišlo. Ti protiukrepi pa so potrebni čim preje, ker sedaj zadostujejo že v najmanjši meri.

POKLON JOLIETU!

Cleveland, Ohio.

Kampanja je minula. Borba je bila huda. Jaz sem začela agitirati en mesec prepozno. Bila sem tudi precej zaposlena z agitacijo za nove članice za podružnico štev. 41, SŽZ. Ker hočemo tam odnesti prvo nagrado. Tudi sem prodajala tikete za krasna zagrinjala v korist naše podružnice. Mi hočemo v društvo tudi denar, ker je žalostna prikazen, ako je društvena blagajna vedno suha. Agitirala sem prav za prav kar za 5 raznih stvari.

Vse naročnike, katere sem pridobila za list "A. S." najlepše zahvalim za naklonjenost, ko so si list naročili. Vsi ti naročniki so takorekoč naši sosedje. Najdaljši, ki sem ga dobila, ni niti 2 milje od mene. Najlepša hvala vsem. Vsi ste pokazali v tej kampanji svojo veliko zavednost. Tako je prav. Kdor je res po srcu katoličan, ta to pokaže v dejanju, ne pa samo z besedami. Kaj pomaga se trkati po prsih in se ponašati z golimi besedami, če pa ni dejanj. Ne tako pri Vas dragi novi naročniki. Vi ste pokazali v tej kampanji svojo zavednost v dejanjih s tem, da ste se na list naročili. Tako je prav. Čitajte list in priporočajte ga naprej, kajti prepričana sem, da Vam se bo ta lepi list dopadel.

Škoda le, da se niso oglasile še ostale župnije v Clevelandu. O kako bi se lahko ta lepi list razširil. Saj smo vendar vsi katoličani in ali je potem lepo, če v naše hiše ne bi prihajal katoliški list? Odgovori si na to vsak sam.

Obenem pa tem potom častitam Jolietu, ki je odnesel iz te letošnje borbe zastavo zmage. Pač dokaz, da v Jolietu vlada solidarnost in to šteje v vsaki borbi. Bodite ponosni, da ste zmagali v jubilejni kampanji ob priliki 40 letnice "Amer. Slovenca".

Pozdravim vse!

M. P., tretja zmagovalka.

—o—

RAZNE NOVICE IZ ROCK SPRINGSA

Rock Springs, Wyo.

Iz naše naselbine skoro nikdo ne mara pisati in poročati med svet tukajšnjih razmer. Kar se dela tiče, ni kaj prida in ga nobeden ne dobi. Drugače je pa pri nas vedno kaj novega. Dne 20. marca nas je obiskal Rev. A. Gnidovec iz Clevelanda. Ob tej priliki smo imeli v naši cerkvi sv. Cirila in Metoda 40 urno pobožnost, katere so se verniki prav lepo v velikem številu udeleževali; veliko, nad 500 jih je pristopilo med tem časom k sv. obhajilu. Sploh je bilo še cel čas potem, do velike noči vedno veliko število obhajencev. Na velikonočno nedeljo je pa bila naša cerkev dvakrat prenapolnjena. Velikonočna kolekta je znašala $1190.00 Ta svota je večja kot kedaj poprej, čeravno so sedaj slabe delavske razmere. — Prav lepo se moramo zahvaliti Rev. A. Gnidovcu, za njegov trud, ki se je potrudil da je prišel tako daleč k nam. Veliko ljudi, ki so prišli v cerkev med časom 40 urne pobožnosti, so sedaj redni obiskovalci naše cerkve in je torej tudi Father nekoliko pripomogel, da se je kolekta tako obnesla, kakor tudi da se pozna še sedaj pri obeh sv. mašah. Tako tedaj trdno upamo, da je letošnja 40 urna pobožnost obrodila dober sad.

Žalostna novica je zadela družino Jereb, ko je dne 9. aprila izdihnila svojo dušo Frančiška Jereb, ki je obolela dne 3. aprila. Mislili so sprva, da je le mali prehlad, pa se je razvila pljučnica, ki jo je pobrala. Zapušča 5 malih otročičev v starosti od 8 mesecev do 9 let in žalujočega soproga. Pogreb je bil dne 13. aprila s peto črno sv. mašo ob veliki udeležbi prijateljev in znancev ranjke. Članice dr. Srca Marije, KSKJ. so se v polnem številu udeležile pogreba; ravnotako članice oltarnega dr. sv. Ane. — Članicam se prav lepo zahvaljujem za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi za lepo udeležbo pri molitvah ob truplu ranjke, ko je počivala na domu. Bila je naša dobra sosestra, dobra katoliška žena, bila je dober zgled vsem našim ženam in materam. Naj počiva v božjem miru in naj ji sveti večna luč. Vam preostalim pa izrekam v imenu društva najglobokejše sožalje.

Dne 21. apr. je smrt pobrala rojaka Frank Mivseka, starega skoro 60 let. Tukaj je živel dolgo časa in je bolehal že nekaj mesecev. Bil je član dr. sv. Alojzija, JSKJ. Pokojni ne zapušča nobenega ožjega sorodnika. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Cirila in Metoda dne 23. apr.

Hudo je bolan Mr. Anton Rudolf, ki boleha že dolgo časa in so se zdravniki izrazili, da nimajo upanja, da bi kedaj ozdravel. — Dne 23. apr. zvečer so tukajšnje Young Ladies Sodality priredile v cerkveni dvorani zabavo. Zopet so se naši mladi pokazali, kaj pri njih zmore dobra volja. Dvorana je bila polna občinstva, ki je bilo s programom prav popolnoma zadovoljno in si želijo še kaj več takih večerov.

Članicam altarnega društva sv. Ane sporočam, da se je sklenilo na seji dne 10. aprila, da se vse članice korporativno udeležimo skupnega sv. obhajila v nedeljo dne 10. maja. Sv. obhajila se udeležimo skupno s Children of Mary Sodality. Po sv. obhajilu imamo skupen zajutrek v cerkveni dvorani. Prošene ste članice, da se prav zagotovo udeležite. Ker bo to ravno na Materni dan, mislim da je to zelo pomembno da se matere in hčere udeležijo skupaj sv. obhajila. — Dne 18. aprila je priredilo naše društvo Bake Sale, ki se je prav dobro obnesel. — Naj za danes zadostuje. — Pozdrav vsem čitateljem Amer. Slovenca.

Johana Ferlic, predsednica.

—o—

VABILO NA VESELICO V CLEVELANDU

Cleveland, O.

Društvo presv. Srca Jezusovega, št. 55, SDZ. bo priredilo veselico v Grdinovi dvorani v soboto dne 9. maja. — To društvo je bilo ustanovljeno pred petimi meseci.

Nekaj posebnega bo na tej plesni veselici, ker se je najelo 6 ogerskih ciganov, ki bodo igrali poskočne slovenske in ogrske polke in valcarje tako spretno, da bodo noge same poskakovale. Vstopnice lahko dobite pri veseličnem odboru Štefan Merkoleja in Joe Kostrek, 5614 Carry Ave. — Na to veselico ste prav lepo povabljeni vsi prijatelji naše dične SDZ. — Na svidenje.

Naročnik.

—o—

NEKAJ NOVIC IZ BARBERTONA

Barberton, Ohio.

V naši cerkvi smo imeli sv. birmo dne 27. aprila. Birmancev je bilo čez dve sto. Rt. Rev. Schrembs, D. D., škof iz Clevelanda se je pohvalno izrazil o naši fari, častital lepemu napredku in svetoval da naj si zidamo novo cerkev, ker sedanja postaja res premajhna. Imeli smo tudi prvo sv. obhajilo dne 26. aprila. Prvo obhajancev je bilo nad sto.

Čitajoč dopise žensk iz našega mesta, vidim da je med njimi zelo dobro sporazumljenje. Prirejajo si parties, delajo si nagovore in deklamirajo in podajajo si šope cvetlic. Skoro na jok mi pride da se kaj tacega tudi nam moškim ne spodobi. Namesto cvetlic bi si seveda podajali dobre smodke in namesto nagovorov in deklamacij bi si napili z kaj močnejšim od vode. Da ni tako, si seveda nismo sami krivi. Med tem ko so ženske ustvarjene za ljubezen in da so nežne in ponižne kot vijolice, moramo biti mi zadovoljni, da nam je dana priložnost biti le srčni in hrabri kot levi, pridni ko mravlje, skrbni kot čebelice, močni kot medvedje in da je bolja harmonija, biti možati in redkih besed in modri. Nekaj nezaslišanega se je zgodilo v Ameriki. Inozemec je bil izvoljen za župana milijonskemu mestu Chicago. Izvolil ga je seveda "Big Bill" in po izvolitvi so bili tukajšni časopisi obenem veseli in tužni. Veseli zato, ker je "Big Bill" propadel, tužni zato, ker je na njegovo mesto prišel inozemec. Skoro na jok je bilo komično, ko sem dan na dan po izvolitvi čakal v tukajšnjih časopisih na komentarje in je bilo v vsakem drugem stavku poudarjeno, da je bil izvoljen "an immigrant boy". Pred volitvami so ga klicali za Tony. Rojak Anton Kochevar iz Bridgeport, O., poroča v našem listu, da je bil v Columbus zavoljo starostne zavarovalnine, o katerem predmetu se bo še obravnavalo v postavodaji naše države v nekaj dneh. V nekaj dneh se misli tja podati iz Clevelanda in iz drugih krajev in sicer peš, deputacija brezposelnih, kjer bodo skušali vplivati, da naša država vpelje zavarovalnino proti brezposelnosti. Nobeno ne bo postalo postava, čeravno ima starostna zavarovalnina večjo priliko. Vse kaj enakega je proti interesom kapitalistov in država Ohio si ne bo hotela tebi nič meni nič nakopati na svojo glavo nevoljo teh. Zameri se mu in pobere ti kopita in šila in še tovarno zraven in gre v drugo državo, kjer je za njega več ugodnosti in nič sitnih postav. Kaj enakega bi bilo bolj primerno vpeljati v mestu, kjer je Bela hiša. Obvezno bi bilo potem za celo Ameriko in kapitalisti ne bi šli poskakati v morje in bi raje ostali na suhem, ozir. doma. — Vse, kar bi mogli storiti, bi bilo le škripanje z zobmi nad deželo, ki vpeljuje socijalizem in komunizem, kakor se rado imenuje enake vrste postave. Naš senator Fess je kričal v Washingtonu, ko se je obravnavalo o predlogih senatorja Wagnerja iz New Yorka: To je socijalizem! Tega nočemo v tej deželi! To ni za nas! — Potrjeval mu je predsednik American Federation of Labor, Mr. Green. Ob priliki, ko so šli časnikarji k njemu v interview in so ga vprašali, kaj misli on o zavarovalnini proti brezposelnosti, je rekel te-le za delavca "koristne" besede: "Ameriško delavstvo noče kaj tacega. Ameriško delavstvo noče miloščine. Kar hoče ameriški delavec, je poštena plača in pošteno delo."

Resnici na ljubo moram povedati, da je ta organizacija delavstva spremenila svoje mnenje glede tega. Veteranom iz svetovne vojne svetujejo, da naj bodo patriotični tudi v mirnem času, ravno tako kot so bili v vojni, kjer so tvegali svoje življenje za to deželo, in da ne smejo samo zahtevati, da bi bili za to njih patriotičnost sedaj plačani, in da naj se zadovoljijo s častjo, ki jim je bila dana, da so služili tej deželi v uri potrebe. Veterani, te nehvaležne duše, pa s kaj takim nikakor niso zadovoljni in jim brusijo nazaj: Ako so bile železnice in tovarnarji in sploh vsi plačani za vsako uslugo do zadnjega centa, in še dobro plačani za njih delo ali uslugo vladi za časa vojne, zakaj in kako morete od nas pričakovati, od nas, ki imamo stradajoče žene in deco, da bi storili vse za boglonaj? Črna nehvaležnost.

Igra "Pri kapelici", katero je priredila tukajšnja podružnica št. 6 SŽZ. dne 18. aprila, je bila popolen uspeh bodisi v predstavljanju kakor tudi v gmotnem oziru. Dvorana je bila polna in čistega dobička je bilo $110.00. Igralcem se mora priznati, da so storili vsak svojo dolžnost. Ljudje povedo, da niso bili še z nobeno igro tako zadovoljni. Posebno se je trudil pri tej igri Mr. Frank Smrdel, kateri je naredil sam vse reči, ki so se rabile na odru. Podružnica se zahvaljuje vsem igralcem, tistim, ki so pomagali, in občinstvu, ki je njih igro posetilo v tako velikem številu.

Anton Okolish.

—o—

Najmočnejši človek je tisti, ki zna samega sebe premagati.

France iz Kota:

KO SEM JAZ 'GRINER' BIL...

(Dalje.)

Šment, ta dva sta me pa potroštala, sem si še mislil, ko sem zamišljeno korakal na kolodvor.

S težkim srcem sem odštel nekaj čez dvajset dolarjev za vozni listek. Takšen denar, in sam Bog večni ve, kje bo spet drugi . . .

Preskrbel sem si še vozno karto od C. P. R. železnice, da se bom vedel kje razložiti, sc vsedel in začel iskati, kje je tisti Bull River, kamor sem bil namenjen. Pa sem prebrskal B. C. provincijo do zadnjega kotička in končno sem moral priznati, da Bull Rivera sploh niso dali gor.

Je pa gotovo kakšna luknja, da je malokatera živa duša ve za njo. Sem pa radoveden, kako jo bom jaz našel, če jo bom sploh kedaj. Hm.

Ej, si bom že pomagal. Vzel sem karto in svinčnik ter stopil k najbližjemu uradniku. — Bo se pa namuznil kateri ali katera, češ, tam vendar ni bilo nobenega, da bi bil razumel po "kranjsko" ali kako drugače, da bi se bil razumel s Francetom "zelenim". — I seveda ga ni bilo! Bili pa so ljudje prav takšni kot jaz in človek s človekom se bo ja razumel, če ne z besedo, pa kako drugače. In tako mi ni vzelo mnogo časa, še manj pa besedi, da sem gospodu dokazal, da želim, da bi mi zaznamoval mesto, kjer ima biti Bull River. Prijazno se je nasmehnil, vzel mi svinčnik iz rok ter mi prav veliko narisal in zraven še napisal: Bull River. Še mi je hotel nekaj povedati, a ni se mi zdelo vredno ga poslušati, zato sem se mu samo nemo poklonil v zahvalo in ga tako prekinil v govoru, ki bi mi ne bil koristil, pač pa me lahko spravil v zadrego.

Še je ena sitna stvar, ki vsakemu "grinerju" dela preglavice v situaciji, kot sem bil jaz, če ni kaj bolj podložen pod "ta levo", namreč lakota ali glad, ali lačen biti, kakor hočete: to je sitna stvar dovolj, če ni protiuteži.

Sedel sem v čakalnici, noge prekrižane, roke v žepih, in študiral, ali je bolje za petnajst centov si kupiti kave in kruha, ali lačen biti.— Ne boš, Francelj, balanca je že skoraj skozi. Do večerje boš počakal, potem bomo šli na "coffee and bread", edino, kar sem si znal poklicati.

Ko tako premišljujem in zrem na mešajoče se občinstvo, pa mi od nekod zadoni žvižgajoča:

Barab ljubljanskih sem glavar,
cel' mesto me pozna.
Od Kurjaka do Žabjaka,
povsod sem jaz doma . . .

Hudnika! Še so Slovenci na svetu in še so pri korajži, sem vzkliknil in kot na vzmetih skočil na noge.

Z nahrbtniki in kovčegi, ne košarami, so prihajali, korakali moško kot le Slovenci znajo, trije, pravi resnični Janezi in najgorši med njimi si jo je žvižgal da le kaj. — Kaj mu je bilo mar, da je v Kanadi v mestu, kot da je doma na vasi se je počutil. Če je še koga zanimala njegova muzika ne vem, ampak zame je takrat ni bilo lepše v Kanadi.

Veselo sem jim stopil nasproti: Živijo fantje!

Bog živi! Bog daj! — so mi odgovarjali.

Oni najgorši in najveselejši med njimi mi je prvi podal roko: "Jaz sem 'Džan', ta-le je 'Džov' in to so naš 'oče' Toni. Midva sva Dolenjca, a 'očka' so pa od tam 'hor s Slovenskiga'."

"In jaz sem Franc, tudi Dolenjec, ampak povsem iz kota Dolenjske", sem dejal jaz in vrlemu fantu krepko stisnil roko. — Ne morem reči, kaj sem bil bolj vesel, ali njegove odkrite dobrodušne priljudnosti, ali da sem tako iznenada našel naše. — "Potujete daleč?"

"Gremo v Saskatchevan, čez dve uri gre naš vlak — in ti?"

"Grem v B. C., naprej bom šel šele zvečer. — Dolgočasno je to čakanje."

Kupili so si vozne listke, nato smo posedli po klopi. Vsak je povedal svojo zgodbo iz Kanade. Moja je bila najkrajša, ker sem bil zadnji prišel. John in Joe sta bila že čez leto v Kanadi. Delala sta skozi na farmi. Joe se je izrazil o farmi: Po eni strani je prav dobro na farmi, ampak po zimi za deset dolarjev delat in včasih h—vo delat, ga pa nima "cveka". Zato pa greva z Džanom v Saskatchevan, tam počakava žetve in po žetvi proti Montrealu.

Tonetova zgodba je bila najdalja, pa tudi najbolj žalostna.

Mož je leta in leta delal v Združenih državah po rudnikih, se trudil in hranil, da bi mu bilo mogoče se kje ustaliti, si postaviti dom. S par tisoči je prišel pred leti v Kanado in začel s farmarijo v južni Alberti. Postavil si je bil lepo hišo, obširna gospodarska poslopja, si nakupil nekaj mašinerije, par krav in osem konjev. Vse je izgledalo, da bo šlo. Z ženo sta si bila uredila prav prijeten dom in čakala, kedaj bo dobra letina: zemlja je bila dobra, torej zakaj bi ne rodila?

Prvo leto ni bilo popolnoma nič. Zemlja je bila vsa razpokana od strašne suše. Vodo so dobivali in napajali konje in krave milje daleč. Toda niso obupali. — Bo mogoče drugo leto, — so se tolažili. Prav tako so dejali sosedje, ki so se bili isto leto nastanili krog nju.

Drugo spomlad je neke noči med strašnim grmenjem in treskanjem nevihta podrla drogove električne žice. Zjutraj so našli sedem konj — iztegnjenih. Zapletli so se bili med žico in ubila jih je bila elektrika, — osmi je le po naključju ostal živ. Letine tudi tisto leto ni bilo.

Pravijo, da so Gorenjci trdi — "grče". Mogoče, vsaj pri delu in vztrajnosti so, ali videl sem takrat Toneta, da si je otrl solzo in še drugo, ko mi je pripovedoval, kako je tretjo jesen pokopal ženo, edino bogastvo, ki mu je bilo končno ostalo. (Če Tone čita mogoče te vrstice, naj mi oprosti, da se na tem mestu dotikam njegove rane.)

"In kaj se je bilo zgodilo s sosedi?" sem ga vprašal, ko je zamišljen utihnil.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

10 **Nedelja** — Antonin.
11 **Ponedeljek** — Frančišek Jer.
12 **Torek** — Nerej in Ahilej.
13 **Sreda** — Servacij.
14 **Četrtek** — Vnebohod Gosp.
15 **Petek** — Janez de La Salle.
16 **Sobota** — Janez Nep.

—o—

Rev. K. Zakrajšek:

PETA NEDELJA PO VELIKINOČI.

Prvi predmet naše ljubezni je in mora biti Bog.

1. To nam sam zapoveduje po svoji največji in prvi zapovedi. V tej zapovedi so zapopadeni vse druge zapovedi. "Kdor ne ljubi ostane v smrti."

2. Svojemu Bogu smo dolžni največjo ljubezen, ker nas tudi on neskončno ljubi. Kako boli srce matere, ki ljubi svoje dete z vsem svojim materinskim srcem, pa vidi, da ji dete ne vrača ljubezni za ljubezen. Naj ji da sin vse, kar in kolikor hoče. Če ji ne da ljubezni, so vsi darovi zanjo nič. Si že ljubil osebo, ki ti ni vračala ljubezni? Koliko je samomorov radi zavrnjene ljubezni! Vsako srce, ki ljubi, hoče ljubezen za ljubezen. Koliko več božje srce! Je li potem čudno, da čitamo v sv. pismu vzklik božji: "Sin, daj mi svoje srce!"

Svojo ljubezen do nas je pokazal Bog s svojim stvarstvom. Kako nezmeren in velikanski in krasen svet je vstvaril. Pa za koga? Za človeka. Ustvaril je človeka za raj na zemlji in za večno blaženost po smrti.

In ko je človek grešil, ga ni zavrgel. Angelje je, človeka ni. Svojega lastnega Boga-sina je poslal na svet, da ga je v nezmernih mukah odrešil in mu vrnil izgubljeno srečo.

V presveti hostiji živi svoje skrivnostno božjo življenje trpljenja in zatajevanja za to, da se daruje za nas in je naša hrana.

Ali ne bodo ganili vsi ti nezmerni dokazi človeško srce za ljubezen? Da, ali mu ne nakladajo že vsi ti dokazi božje ljubezni sami stroge dolžnosti ljubezni?

3. In Bog je tudi kot najpopolnejši stvor vreden naše ljubezni.

Lepe rožice ljubimo, ker so ljubke. Imamo radi drobne ptičice, ker so ljubke. Psička imamo radi, ker nam je zvest. Stariše imamo radi, ker nas ljubijo in so tako dobri do nas. Srečamo lepega človeka, kako ga vzljubimo. Spoznamo v človeku lepe lastnosti, kako nas srce vabi k njemu. Bog je pa neskončno lep, neskončno ljubki, neskončno dober, ali ne zasluži potem vse naše ljubezni v najvišji meri?

Zato, vse svete duše, ki so ga spoznale, kako so ga ljubile! Mučenci, apostoli, misijonarji so dali in še dajejo svojo kri zanj.

4. Boga moramo zato ljubiti nad vse. Sam zapoveduje: "Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem", t. j. tako in toliko, kakor in kolikor je človek le zmožen ljubiti, in ljubiti ga bolj, kakor vsako drugo osebo ali stvar na svetu, da, bolj kakor samega sebe. To ljubezen do Boga nam pokaže zgled otročička. Ko ni pri materi, skušaj ga utolažiti s kakimi igračami in sladkorčki. Morda si za trenutek dosegel svoj namen. Toda kmalu bo vrgel od sebe vse igrače, sladkorček in začel jokati po materi. Tako more človeško srce ljubiti Boga.

"Kdor očeta ali mater bolj ljubi kakor mene, ni mene vreden!"

Vse igrače sveta nas ne smejo potolažiti tako, da bi Boga pozabili.

In ko gre za volitev med Bogom in stvarmi ali osebami ali celo med samimi sebi, mora Bog dobiti prvo mesto.

Makabejska mati s svojimi sedmerimi sinovi je imela izbirati med Bogom in strašno smrtjo. Odločila se je sama in vsi njeni otroci za Boga in umrla mučeniške smrti. Tako mučenci, tako nešteta druga srca.

Prizadevajmo se za to sveto ljubezen do Boga, ki je največja zapoved tudi za te in za me. Tudi za naju je vse na svetu nič, če ne ljubiva Boga. Mislimo pogosto na Boga in njegove popolnosti, mislimo na njegovo ljubezen do nas, sprejemajmo pogosto sv. zakramente, da bodo v nas množili to ljubezen.

Ljubezen nas bo osrečila v našem življenju. V večnosti je pa plačilo pripravljeno samo "tistim, ki Boga ljubijo".—Amen.

ROJAKI IN ROJAKINJE

PRISTOPAJTE

— k —

PRVI IN NAJSTAREJŠI SLOVENSKI PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti

ki posluje že 37. leto.

V tem času je izplačala že nad $4,000,000.00 skupnih podpor.

Skupno število Jednotinega članstva znaša okrog 35,000. — Skupno premoženje pa nad $2,500,000.00.

Ista vam nudi različno in zelo ugodno zavarovanje za vas ter za vašo družino.

Vprašajte za pojasnila kakega tajnika ali tajnico našega krajevnega društva v vaši naselbini.

Za informacije glede ustanovitve novega društva se pa obrnite na glavnega Jednotinega tajnika na sledeci naslov:

Mr. Jos. Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

KATOLIŠKI SLOVENCI! PRISTOPAJTE V KATOLIŠKO JEDNOTO!

IZ DEŽELE SUŽENJSTVA IN TRPLJENJA

Strašna noč v Čezsoči

O dogodkih v Čezsoči, kjer je pogorela ljudska šola, je bilo že zadnji teden poročano. Ljubljanski "Slovenec" je dobil izvirno poročilo, ki pripoveduje o strahotah, ki jih je preživelo nesrečno ljudstvo. Bilanca čezsoških dogodkov je strašna. Od 25 aretirancev, moških in žensk, so ostali v ječi še trije fantje; neki kmet je znorel, več žena pa je omedlelo radi divjanja miličnikov. Svet naj sodi! — Pismo pravi: "Zagrizeni, da, pobesneli učiteljici sta zmerjali ljudstvo in otroke s ščavi, barabe, osli, barbari. V šoli sta se vpričo otrok objemali in poljubovali z italijanskim učiteljem, ki je hodil iz Bovca, in s tem očitno pohujševali otroke. Otroci so pa medtem lahko brezskrbno tekali po šoli in skakali in vse mogoče počenjali. Za pouk je na ta način seveda ostalo prav malo časa. Ako pa otroci učiteljice niso razumeli, je pela palica. Učenko Copi je tako pretepla, da so jo morali odpeljati v bolnišnico. Suvala je učenko z nogo in jo na več mestih ranila. Rana na roki se je najbrže radi kemično prepariranega mazila, s katerim so čevlji namazani, zastrupila in bodo morali učenki najbrže roko odrezati.

Učiteljici sta porabili vsako priliko, da sta opustili pouk. Niti tri ure pouka nista imeli na dan. Večkrat je katera ostala doma in tedaj je druga spravila vse otroke iz vseh razredov skupaj. Ena je celo s 1. novembrom odšla domov, češ, da je premeščena v Kalabrijo, čez dober mesec se je že vrnila. Rekla je, da tam ni zadovoljna, zato da se je vrnila. — Ker pa noben učitelj v Italiji nima pravice, da bi na tak način menjal službena mesta, je očitno, da je bilo govorjenje učiteljice lažnjivo. Rekli sta tudi, da se jih nadzornik in šolski ravnatelj bojita in da delata, kar hočeta. Da sta si pa želeli daljšega dopusta, pričajo besede starejše učiteljice, ki je rekla nekoč otrokom v šoli: "Prišel bo kmalu 1. april, ko pojdeva domov, vi drugi in šola pa pojdete zlodju v . . ." Ključ od šolskih vrat je izginil podnevi poldrugi mesec pred požarom. Usodne noči, ko je gorela šola, je prišel okoli 11. ponoči teman avto pred stanovanje učiteljic. Bil je brez luči. Iz njega so stopile štiri osebe. To družbo je pomnožil še bovški učitelj, ki se je do tedaj mudil pri učiteljici, in hajdi vseh pet oseb k šoli! Dva sta šla za šolo, tretji je stal pri brezi, ki raste pred šolo, četrti je stopil na dolenji vogel šole pri cesti, peti pa je mirno izginil skozi vrata v šolo. Domačini, ki so jih videli, so mislili, da so fašisti, ki stražijo šolo. Goreti so začela drva učiteljic, ki so bila v najbolj skritem kotu šolskega podstrešja, kajti bila so najbolj suha. Za to okolnost sta dobro vedeli učiteljici, Čezsočani pa ne! — Da gori, je najprej opazil Klavora Jožef in je sklical ljudi. On in njegov prijatelj sta tekla v Bovec po ognjegasce. Ljudstvo, prebujeno iz spanja, je hitro priteklo gasit. Njemu se je zahvaliti, da je bil požar kmalu vdušen in da je zgorel le del šole. V plačilo za to so pridrveli v vas nešteti avtomobili s karabinjeri, fašisti in finančnimi stražniki, ki so začeli vklepati in pretepati nedolžno ljudstvo. Tudi ženskam niso prizanesli. Napolnili so se zapori v Bovcu in v Tolminu. — Strahot te noči in naslednjih dni ni mogoče popisati. Ljudstvo je vse zbegano. Več žena je omedlelo. Eden najboljših gospodarjev, Vulč Ferdinand, pa je znorel. Telefonično so morali poklicati zdravnika iz Tolmina. Njegova nesrečna žena je ostala sama z dvema malima otrokoma in je od strahu in žalosti zbolela. — Cerkvenemu pevskemu zboru so pobrali vse cerkvene pesmarice."

—o—

Izzivalne demonstracije v Gorici

Neki potnik, ki je prispel iz Gorice v Ljubljano, je pripovedoval o demonstracijah, ki so jih priredili fašisti v Gorici dne 12. aprila, sledeče:

Mestni zidovi so bili prevlečeni z velikanskimi lepaki, kakor "Evviva Dalmazia italianissima!" (Živela povsem italijanska Dalmacija!) in "Spalato nostro!" (Split je naš!). Med sprevodom iz "spominskega parka" proti Travniku so prostovoljci vzklikali proti Jugoslaviji. Jasno so se čuli vzkliki: 'A chi la Jugoslavia?" (Kam z Jugoslavijo?). "Al porco!" (K svinjam!) "A chi i Jugoslavi?" (Kaj so Jugoslovani?) "Ai porci!" (Svinje!) Iz sprevoda so molile bele tablice s takšnimi napisi: "Hočejo Trst, Gorico in Reko! Mi pa jim bomo dali z . . ." Pod napisom je bil narisan fašist, ki grozi z gorjačo. Dvanajst prostovoljcev, preoblečenih v "sinje Dalmatince" (črna obleka, za vratom moder robček s tremi levi) je neslo velikansko dalmatinsko zastavo s tremi levi okoli 10 metrov dolgo in pet metrov široko, in sicer vodoravno razprostrto brez droga. Pravila prostovoljcev namreč določajo, da bodo zastavo dvignili na drog šele, ko "osvobodijo" Dalmacijo. Posebna četa je bila za to določena, da je metala ljudem klobuke z glave, ako se niso odkrili, ko se je sprevod približal. Tudi laški Goričani, posebno trgovci, so se zgražali nad razsajanjem podivjanih "osvoboditeljev". Prebivalstvo, ki živi v hudi stiski, je ostalo povsem hladno in le nekaj radovednežev je prisostvovalo ceremoniji na Travniku.

—o—

Novo fašistovsko nasilje na Vipavskem

V zadnjem času so pričeli fašisti z novimi sredstvi zatirati slovensko podeželsko inteligenco. Goriški pokrajinski tajnik Avenanti je sestavil izjavo, v kateri naglaša, da nihče ne preganja slov. duhovščine v Julijski Krajini. To izjavo je velel razposlati v vsa slovenska mesta in vasi, naj jo fašisti predložijo vsem znanim Slovencem, katere naj prisilijo, da jo podpišejo. Kdor je ni podpisal, je bil aretiran ali pa posvarjen. Dr. Fornazarič v Ajdovščini je ni podpisal, kakor tudi več drugih ne. Fašisti so se pa nad temi perfidno maščevali s tem, da so po noči narisali na razne trgovine v Ajdovščini napise: "Živela Jugoslavija!" Naslednji dan so pa fingirali veliko razburjenje radi teh napisov in takoj obdolžili lastnike trgovin in druge znane Slovence izdajstva. Aretirali so odvetnika dr. Fornazariča, notarskega kandidata Jožeta Jurco, trgovca Valiča, Franja Rušto, trgovca in bivšega učitelja Feiglja, trgovca in mesarja Stanko Logarja, trgovca Franja Furlana, Doreta, Kaiserja in peka Širco. Pet uglednih intelektualcev, ki so o tej nameri še pravočasno zaznali, je neznano kam izginilo. Aretirance so odpeljali v tržaške zapore. Ajdovški fašisti pravijo, da bodo vsi prišli pred posebno sodišče v Rim.

Na ta način skušajo fašisti uničiti še edini slovenski trg, kjer živi še nekaj slovenskega razumništva. Fašistom je pred vsem za to, da prisilijo še dokaj trdne slovenske trgovce, da opustijo svoje podjetje in zbežijo.

—o—

Širom Jugoslavije

Grozen zločin

Nedavno so v okolici Požarevca našli razmesarjeno truplo kmetice Marice Vasič. Njeno truplo je imelo 24 strašnih vbodljajev z nožem. Ne ve se pa še, za kakšen zločin gre.

—o—

Štirje proti enemu

V Dobrenju so se štirje možaki spravili na 28 letnega posestnika Matijo Kodriča in mu z nožem prizadejali občutne poškodbe.

—o—

Prekmurci se zopet selijo

Kmalu po veliki noči je odšel prvi transport delavcev iz Medjimurja v Nemčijo. Pravijo, da jih sedaj pojde od časa do časa večje število, ker v Nemčiji z lahkoto dobijo delo.

—o—

Kap

Kap je zadela v Ljubljani g. Čada, bivšega blagajnika Kranjske hranilnice.

Najboljše, kar morete kupiti za denar

Edino Budweiserjeva kvaliteta lahko zagotovi uspehe, ki jih pričakujete. Budweiserjevemu ječmenovemu sladnemu sirupu ni nič enakega. . . Boljši izdelek se ne dobi po nobeni ceni— to je "NAJBOLJŠE, KAR MORE KUPITI DENAR", in tvori dejstvo, da prednjači vsem po okusu in izdatnosti.

Poslušajte Tonija Cabooch radio predstavo enega moža, ki jo daje Anheuser Busch vsak ponedeljek zvečer na Columbia Broadcasting System.

Budweiser
Barley-Malt Syrup

LIGHT OR DARK—RICH IN BODY —FLAVOR JUST RIGHT

It pays to buy the best
Use quality products from
the House of
ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS BM-179

BUSCH EXTRA DRY *America's Finest Ginger Ale*

Budweiser *The Nation's Favorite Beverage*

BUDWEISERJEV HMELJSKI SLAD

Prihodnji ponedeljek zvečer boste lahko poslušali Anheuser-Busch radio program preko Columbia Broadcasting sistema.

Zdravniki že dolgo poznajo dobrodejne učinke ječmenovega sladnega sirupa, ko ga predpisujejo za svoje bolnike. Redilne snovi, ki so v njem, in ki so lahko prebavljive, v resnici dajejo telesu moč in zdravje.

Za nekatere hranilne namene se uporablja navadni ječmenov sladni sirup, dočim se za druge namene pridajajo razni dodatki, kakor n. pr. čokolada ali pa vanila. Druga priprava, ki se je občinstvu zelo priljubila, je zmes hmelja z ječmenovim sladnim sirupom. Hmelj daje slado pikanten grenki okus, ako je pravilno pripravljen.

Veliko povpreševanje po tem idealnem produktu od strani pekov in gospodinj znači, da se je hmeljski ječmenov sladni sirup zelo priljubil povsod, kjer skrbe za okusne in zdrave jedi. Jugoslovani, katerih dežela je ena izmed največjih pridelovateljic hmelja, so izvedenci v sladnih izdelkih in cenijo visoko kakovost češkega hmeljskega Budweiserjevega hmeljskega slada.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ZAHVALA

Bila sem smrtnonevarno bolna; zatekla sem se k Mariji Pomagaj v Lemont in obljubila javno zahvalo v Amer. Slovencu, če ozdravim, in bila sem uslišana.

Danes pošiljam obljubljeno zahvalo. (Ogl.)

Mary Vidmar, Val. Vidmar, Windber, Pa.

IŠČEMO MOŠKE IN ŽENSKE

slovenske pevce, tudi male orkestre, ki znajo tipično slovenske komade. Priglasite se na Columbia Phonograph Co., Foreign Record Department, 55 Fifth Ave., New York City.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364

Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.

Tel. Austin 2376, Chicago

Urad: 3335 West 26th Street

Uradne ure: 5 d 9. zveč. razen sred; ob sredah 9. do 11. dop.; ob sobotah 1 do 4. pop.

Naznanilo in zahvala.

Dne 10. aprila je nam nemila smrt iz naše sredine za vedno pobrala našo ljubljeno mater

Nežo Sodec

mater šestih že odraslih otrok, dva sina in štiri hčere, že vsi poročeni. — Pokojna je bila doma iz Rosalnic pri Treh Farah pri Metliki. V Ameriki je bila 41 let, zmeraj v Jolietu. Sedaj nekaj let je bila pri hčeri Mary in zetu, John Pazdertz, 1425 Center St. odkoder je bil pogreb dne 13. aprila, s črno peto sv. mašo, katero je daroval naš častiti gospod župnik John Plevnik.

Najiskreneje se zahvalimo našemu častitemu gospodu J. Plevniku in častitemu gospodu Ažbetu za pogrebne obrede in vsem sorodnikom in prijateljem, posebno onim, ki so prišli od daleč na pogreb. Srčna zahvala vsim uradnikom in uradnicam, članom in članicam sledečih društev: Društvo sv. Jožefa št. 2, K. S. K. J., društvu sv. Ane št. 534, Katoliških Borštnaric in Bratovščini sv. Rožnega Venca, Drill Team društva sv. Ane in tretjerednikom sv. Frančiška.

Lepa hvala vsem za naročene sv. maše zadušnice in darovalcem cvetlic. Naj ljubi Bog vam vsem na stotero poplača na tem svetu in potem še v nebeškim raju. Še enkrat lepa hvala, ker ste spremili našo ljubo mamico do hladnega groba na pokopališče sv. Jožefa.

Pokojno drago mater priporočamo v molitev in blag spomin. Naj v miru počiva.

Žalujoči: JOHN in FRANK, sinova; ANIE, MARY, ANGELA, TEREZIE, hčere; JOHN MISTZ, J. N. PAZDERTZ, GEORGE ROONEY, FRANK LANGE, zeti; ELZIE in MARY SODEC, snahe.

Joliet, Ill. 13. aprila 1931.

PRVI IZLET

v staro domovino priredi

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

na svetoznanem, modernem brzoparniku CUNARD LINIEJ

BERENGARIA ki odpluje iz New Yorka **dne 20. junija.**

Izletniki se bodo ustavili v "Lisieux" na Francoskem, kjer bodo počastili grob "Male Cvetke Sv. Terezije". Bodo si ogledali Pariz in druge znamenitosti na Francoskem. V Ljubljani bodo počastili grob Slovenskega pionirja in ustanovitelja K.S.K.J. pok. F. S. Susteršiča, itd.

Glede potnih listov, permitov, vožnih listkov itd. pišite na JOSIP ZALAR (ali K.S.K.J.), 1004 No. Chicago Street, Joliet, Illinois ali na sledeče agente:

MIDTOWN BANK (Leo Zakrajšek) 530 Ninth Ave., New York

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

JOHN L. MIHELICH CO. (August Kollander) 6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.

MIHALJEVIC BROS. 6201 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

PETER CULIG, 1227 S. Santa Fe Ave., Pueblo, Colo.

JOS. SVETE, 1780 E. 28th St., Cleveland, O.

CUNARD LINE

346 No. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

"RUMENI GUSARJI"

Tedaj pa zabobni ob njegovi strani glušeč grom. Trenutek na to pa se džunkin glavni jambor s treskom zruši in veliko jadro stlači posadko v svoje gube.

"Izvrsten strel, Tim," pohvali Mihael, "in nihče ni ob življenje! Ali bi mogli tudi motorni čoln zadeti?"

"Nemogoče, gospod, s tega mesta namreč. Čoln je preveč od brega, topa pa tudi ne morem zasukati toliko, da bi ga dobil na muho."

"Ali pa ne bi mogli topa prestaviti?" vpraša Mihael, ko vidi, da se posadka na jadrnici nič več ne gane in je zato samo na to mislil, kako bi ustavil lanšo.

"Seveda, gotovo se da," odvrne Tim, "ampak bo prepozno. Lanša se že pomika in preden bo top za strel pripravljen, bo lanša že pičica, ki je ne moreš streljati."

"Kaj naj torej storimo? Lanša se na noben način ne sme odpeljati! Eh Sang, pokličite Hi Foja! On skoraj gotovo bolje pozna tok reke, ko mi vsi razen Lo Finga. Vi, Tim, pa skočite mojemu bratu na pomoč! Treba bo dobro paziti na naše jetnike, saj veste."

Z Eh Sangom se vrneta tudi Hi Fo in Ceng, ki je bil pri urnem posvetu tolmač. Hi Fo pove, da prihaja plima in bo lanša morala najmanj dve uri pluti proti toku. Časa je kar še dosti, da pohite preko pokrajine in lanšo na kaki točki niže ob reki prestrežejo.

"Ceng, če je tako ,pa poskusimo! Prosim vas, da ostanete z Lovretom in Timom tukaj; Eh Sang in Hi Fo pa pojdeta z menoj. Tim naj zopet strelja, ako bi še kak brod poskusil odriniti; mislim, da si ne bo upal."

Malo se še z bratom pogovorita, potem pa nastopi Mihael s Hi Fojem in Eh Sangom svoj pohod petih milj. Spočetka so nalahno tekli, pa Mihaelovemu nestrpnemu duhu je bilo to vse prepočasno; vedel pa je tudi, da je vendarle dosti urno, ako se na dolgi poti nočejo popolnoma izčrpati.

Naenkrat zaslišijo značilno puhanje motornega čolna čisto blizu. Ovinek reke je zbližal preganjance in zasledovalce. Brž poiščejo skrivališče, pokukajo skozi grmovje in zagledajo čoln, ki je bil komaj pol milje proč. Nato pa jim izgine izpred oči. Hi Fo Eh Sangu hitro nekaj pove.

"On reči, mi iti treba hitro dovolj; čoln pa vseeno uiti; štili li še loviti tleba lumpe; nikdo jih ujeti!"

Zopet se spuste v dir in končno prisopihajo do steze, ki je vodila preko barja, se oprimejo verige ter se začno poganjati čez močvaro. Mihael, ki je bil na verigi zadnji, slučajno pogleda mimogrede na levo kakih petdeset metro daleč, neki obraz. Presenečenje se mu je v duši mešalo z zlimi slutnjami, a ni bilo časa, da bi se ustavljal in stvar preiskoval in tako je v nekaj trenutkih bil preko močvarje pri svojih prijateljih.

Zopet so tekli, dokler niso izmučeni in zasopli prišli do roba kotanje, v kateri je bil zasidran Bantam. Ko so plezali na krov, je začul Mihael visoki Lo Fingov glas.ki je na najslabši način povedal: "Spoštovani gospod! V prav hudi potrtosti duha moram povedati, da je največji zločinec z imenom Budžak izmuznil se izpod mojega varstva in ušel."

43. V trdnjavi novi dogodki.

Zdaj je bilo torej jasno, čigav je bil obraz, ki ga je Mihael razločno videl v ločju. Budžak je ušel in bil je sovražnik komaj kaj manj strašen nego sam Ming Vang Tank. Toda zdaj ni bilo časa, da bi ga lovili. Vsak trenutek je bil dragocen.

"Ali ste slišali ropot motornega čolna?" vpraša Mihael.

"Ne, spoštovani prijatelj; vsaj nobenega takega glasu ni bilo slišati, da ga ne bi mogel gotovo prepoznati," odvrne kmet.

"Potem smo prišli še o pravem času! Kaj je, Eh Sang?"

Fant je dvignil roko, češ, da naj molčijo. En hip so stali brez diha in napeto poslušali. Res! Iz daljave so slišali komaj slišno puhanje, ki ga ni bilo mogoče zamenjati s čim drugim kakor je rekel Lo Fing.

"Ne more biti daleč," reče Mihael, "kajti v močvirju skozi vse stene ločja glas ne nese daleč. Eh Sang, sidro!"

Dvignili so sidra in čez kaki dve minuti je Eh Sang že vodil lanšo skozi ločje do tistega mesta, kjer se je predor skozi bičevje in grmovje stekel v reko. Tu se ustavijo in dobro poskrbijo, da čolnov rilec ne moli izmed ločja v odprto reko. Vendar pa Mihael požene stroj, a le toliko, da je puhal počasi in skoraj neslišno.

Puhanje bližajočega se čolna pa so zdaj lahko slišali že bolj razločno. Vozil je precej počasi, kajti plima je še vedno naraščala, dasi do svojega viška ni imela več daleč.

Še nekaj minut so napeto pričakovali, tedaj pa zašepeta Eh Sang s čolnovega rilca:

"Jaz gledati videti čoln ta stran."

Pokaže na desno in Mihael zagleda Berezino prav, ko je zapeljala po ovinku niti četrt milje daleč po reki navzgor.

"Eh Sang, pripravite se!" reče hitro. "Ko bo lanša še kakih sto metrov daleč, vzdignite roko!"

Fant je čepel na čolnovem rilcu in buljil preko krova. Komaj eno minuto po Mihaelovem naročilu že vzdigne roko. Mihael stroj takoj požene, krepko pritisne na krmilo, se požene venkaj v reko in krene naravnost proti lanši. Na njenem krovu naenkrat nastane strašno vpitje in zmeda, in posadko je iznenadenje tako pretreslo, da ni kakor ni bila kos nepričakovanemu položaju. Brez Budžaka, svojega poveljnika, so bili na milost in nemilost izročeni svojemu nasprotniku. Preden je preteklo deset sekund, sta bili lanši žeg bokom ob boku. Mihael je že pognal stroj v nasprotno smer. Eh Sang pa je medtem z veliko spretnostjo vrgel vrv na ograjo pri krmi Berezine in tako sta se oba čolna z bokom ob boku sunkoma zaokrenila proti bregu. Preden pa so še dospeli do brega, je popustil Mihael krmilo v kolo, pograbil svojo puško ter se z ostalo svojo skupino pognal na krov Berezine.

Zelo važno naznanilo

Kranjsko-Slovenska Katol. Jednota

PRVA SLOVENSKA BRATSKA PODPORNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

priredi prihodnje poletje **PRVI IZLET** V STARO DOMOVINO

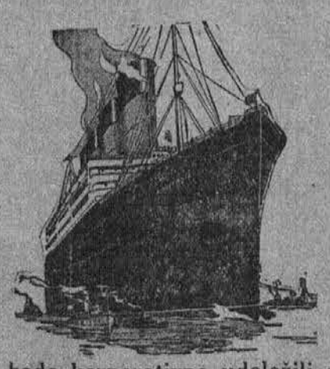

Omenjeni izlet se bo vršil na svetovno znanem, modernem brzoparniku CUNARD Linije "BERENGARIA", ki odpluje iz New Yorka nne 20. junija.

Izlet, kakor vse kaže bo nekaj posebnega, nekaj pomembnega in veselega za vse, ki se bodo izleta udeležili.

Med potjo se bodo izletniki ustavili v "LISIEUX" na Francoskem, kjer bodo počastili grob "Male Cvetke sv. Terezije". Dalje si bodo potniki ogledali Pariz in druge znamenite posebnosti na Francoskem. Nato se bo odpotovalo proti Ljubljani, kjer se bo počastilo grob slovenskega pijonirja in ustanovitelja K. S. K. Jednote pokojnega Rev. F. S. Šušteršiča. Izletniki se bodo korporativno udeležili slavlja škofa Barage, ki se bo vršilo v Ljubljani dne 12. julija. Počastilo se bo razne druge dostojanstvenike in ogledalo se bo zanimive kraje naše stare domovine.

Ravno tako bo dana prilika vsem, ki se bodo želeli pokloniti sv. Očetu v Rimu, da bodo to lahko storili.

Iz tega je razvidno, da bo izlet nekaj zanimivega in veselega.

Zato se vabi vse rojake širom Amerike in Canade ,da se tega pomembnega izleta v obilnem številu udeleže. — Glede potnih listov permitov, voznih listkov itd. pišite za nadaljna pojasnila na nižje podpisanega

JOSIP ZALAR, glavni tajnik, 1004 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Columbia

TRI NOVE COLUMBIA PLOŠČE

TE DNI SO IZŠLE TRI NOVE COLUMBIA PLOŠČE IN SICER:

25162—Ančica,
Ponočni pozdrav, poje tenorist Mr. L. Belle.....**75c**

25163—En Šušter me je vprašav,
Mornar, pojeti gdč. Mary Udovich in Jos. Lausche **75c**

25164—Pa kaj mi nuca planinca,
Triglav, poje in spremlja s harmoniko g. J. Germ....**75c**

Vse tri navedene nove plošče so vrlo zanimive in nekaj popolnoma novega. Naročite si jih takoj.

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25125—Dober večer, ljubo dekle,
Moja kosa je križavna, duet Banovec in Šubelj....**75c**
25126—Vetrček po zraku gre,
Kaj sem prislužil, Udovich in Lauše **75c**
25127—Brez cvenka in brez soli,
Predpustna, kom. scene, pevci Adrije, Hoyer trio..**75c**
25128—Katarina, polka,
Moja ljubca, valček, Hoyer trio **75c**
25129—Gozdni valček,
Veseli godec, polka, igra Hoyer trio.....**75c**
25130—Velikonočna, 1. in 2. del, duet, moški in ženski gl...**75c**
25131—Lovska,
Kdor hoče furman bit, ženski duet **75c**
25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije, igra Hoyer Trio **75c**
25133-F—Prodana nevesta,
Oj dobro jutro junfrca **75c**
25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo zanimivo in humoristično **75c**
25135-F—Večerni valček,
Hopsasa polka, Hoyer Trio **75c**
25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet,
Na klopci sva sedela, duet **75c**
25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor,
Škrjanček, narodna— Vičar tenor **75c**
25138—Vesela Urška, valček,
Ribenčan Urban, polka, Hoyer Trio **75c**
25139—Kadar boš ti vandrat šu . . ., duet,
Uspavanka, duet, gdčni. Loushe in Udovič.....**75c**
25140—Pleničice je prala,
Kaj mi nula planinca, duet, gdč. Louše-Udovič.....**75c**
25141—Žabja svatba,
Kukovca, na obeh straneh, pojo pevci Adrije in John Pluth jih spremlja na harmoniko.....**75c**
25142—Jest pa za eno deklico vem,
Spomin, dueta, pojeta gdč. Mary Udovich in Josephine Laushe **75c**
25143—Samo Tebe ljubim, valček,
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio.....**75c**
25144—Pojmo veseli zdravičko,
Hišica pri cest' stoji, pojete gdč. Udovič-Lovše....**75c**
25145—Štajerska,
Vesela Micka, komada na harmoniko **75c**
25146—Tirolska koračnica,
Stari Peter, dva krasna komada **75c**
25147—Deklica pri studencu,
Bleda luna, Krnjev in Gostič **75c**
25148—Pa moje ženke glas,
Potrkan ples, Frances Cerar in A. Šubelj.....**75c**
25149—Slovenska narodna koračnica,
Kranjski valček, slov. kmečka godba **75c**
25150—Eno rožco ljubim,
Moj fantič je prijezdil, duet, gdč. Mary Udovič in Josephine Laushe **75c**
25151—Mamica moja,
Kesanje, duet, g. Anton Šubelj bariton.....**75c**
25152—Vesela polka,
Francl valček, slov. kmečka godba **75c**
25153—Pozdrav Gorenjski,
Pozdrav Dolenjske, kvartet Jadrana **75c**
25154—Pastirček,
Lovec, duet, gdč. M. Udovich in J. Lausche **75c**
25155—Naprej zastava Slave,
Našim junakom, vojaška glasba **75c**
25156—En hribček bom kupil,
Našim rojakom, inštrumentalni kvartet **75c**
25157—Prepoved,
Pod oknom, poj. Amal. Krnjev in Gerard Gostič....**75c**
25158—Spet ptičke pojo,
Njega ne, pojeta L. Belle in Fr. Plut **75c**
25159—Ne dajte ženam, da bi hlače nosile,
Oh, ko bi le vedeli, mamica vi, poje John Germ....**75c**
25161—Glasno bi zavrisnil,
Kje prijazne ste višave, poje Frank Plut **75c**

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. **Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na**

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, **Chicago, Ill.**

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Svoboda.

Lepa je svoboda, pa tudi ni ravno vedno lepa. Svobod je cel ducat in še več. Politična, narodna, gospodarska, trgovinska, verska, znanstvena, v mišljenju, gibanju, prometu, občevanju, potovanju itd.

Politična svoboda baje nastopi, ko kje poženejo kakega monarha in zadobijo republiko. V Španiji imajo najnovejšo politično svobodo, ko se je Alfonso kot zadnji Burbonec odpovedal prestolu, ali so ga spodili, kakor ravno danes, 15. aprila, čitam. Pa dobro. Ko pride nekaj med ljudi, je vse zastonj. Naj bi jih monarhija preskrbela trikrat na dan s pečenkami, ako hočejo republiko, jo morajo imeti. Za enkrat bo v novi politični svobodi, kakor pri novoporočenih, ko sije solnce ves dan. Pa se začne nebo oblačiti in začne treskati, in saj veste, kako je v zakonih, ko treska. Tudi pri republikah je tako. Od veselja se nekaj dni poljubujejo, potem se stepejo radi korita in mize, in potem treska in grmi in udarja in je vse polno "kraljev" in "cesarjev" in "monarhov" in lasajo se med seboj, da frčijo cunje na vse strani, ampak republika je in prej je bila le — monarhija.

Vse dobro želim Špancem.

V predvojni Rusiji ni bilo svobode, prav nič ni bilo idealnega, in nihče ne bo jokal za carizmom. Ampak ne gre za politično obliko. Svoboda je nekaj dobrega, če je svoboda. Vsaj nemški Rusi, ki so zdaj v North Dakoti, niso mogli prehvaliti Rusije. Politične svobode res niso imeli, imeli pa so, kakor so zatrjevali, krasno življenje, vsega v obilici. Kruh še ni vse, res, da ni. Ampak zdaj imajo v Rusiji — republiko, to bi bilo bolje, pa je klaverno s svobodo, tega nihče ne bo tajil, in na vsaj kolikor toliko zadostno življenje bolj — troštajo v — bodočnosti. Pa dobro.

Ko se je v Evropi tudi izven Francije pojavljala želja do večje politične svobode, je papež Pij IX. v svoji papeški državi vpeljal najbolj liberalne politične reforme, da so se druge drzave prav škandalizirale pri tedanji mentaliteti političnega udejstvovanja. Ampak prav v papeževi državi so ruvali in ruvali, in je moral papež bežati. Ali jim je bilo res samole za politično svobodo?

Od držav lahko preidemo tudi na majhen krog v privatnem življenju. Kaplan sem bil v Šmihelu pri Pliberku pri blagem župniku Šumahu. Pri župniji je bila precej velika kmetija, da je bilo treba dekel in hlapcev. Pa je župnik imel križe, da je koga dobil pri dobri hrani, ne preveč napornem delu. Pri sosednem gostilničarju so se hlapci in dekle ponujali, da se jih je komaj ubranil. Odkod to? Pač — svoboda. V župnišču je moral biti red, ni bilo nesvobode, ampak hrane je bilo dosti in delo ne pretežko, pri gostilničarju je pa bila — svoboda, saj boste vedeli, kakšna, med deklami in hlapci, in pičla hrana in težko delo, pa je vse hotelo biti tam pri tisti — svobodi.

Čudna so pota — ljudi pri — svobodi.

* * *

Žalostno, a naravno.

Katoliška cerkev nima prav nobenega povoda, da bi se morda nekako veselila, ko gre s protestantovskimi cerkvami nepretrgano navzdol, dasi so te cerkve njene hude nasprotnice. Nima povoda za nobeno veselje, ko gre **tako** navzdol, dasi bi se katoliška cerkev veselila nad povratkom v njeno naročje. Ker pa gre s protestantovskimi cerkvami **tako** navzdol, bo težko kaj ostalo, da se povrne, ker gre s temi cerkvami navzdol v paganizem in naravnost v — satanizem. Pred Kristom je tičalo paganstvo v močvirju in šlo vedno bolj navzdol, ampak navzdol je šlo proti krščanstvu. Kar se je pričelo z reformacijo, to je privedlo zdaj do novodobnega paganstva, in v to paganstvo se pogrezujejo dosledno protestantovske sekte, in naj še tako sladko govorijo o — krščanstvu. To pogrezovanje je zazijalo v teh sektah v vsi nagoti in grozoti ravno zadnje čase pri vprašanju o porodni kontroli. Nehote mora človek pri tem reči, da so bili "stari" pagani še dobri ljudje. Kam naj privede končno to "moderno" paganstvo? Ali morda v katoliško cerkev? Mogoče, da pridejo nazaj kaki boljši elementi, kakršnih bo še precej med poštено mislečimi protestanti. V obče in splošno pa mora ta paganska povodenj, ker gre od krščanstva proč, le v neki nov paganizem in dosledno v pravcati in goli satanizem.

Žalostno je to, ampak enako je tudi povsem naravno, ko se moralno gibanje vrši prav kakor po mehaničnih zakonih. Izgubljeni sin, ki je pustil mizo očetovo, je dosledno prišel do mize med svinjami, in še tam ni bilo zanj prostora.

—o—

KORIST POSTA

Učenjak Noltenius objavlja članek, v katerem dokazuje na podlagi samoopazovanja in opazovanja drugih, da daljše postenje nikakor ne škoduje, ampak celo koristi.

Ravno živali dobro poznajo ta zakon. Celo psi ,ki so jako požrešni, ozdravijo svoje telo od strupov, ki se nakopičijo v telesu radi preobilnega hranjenja, s tem, da delj časa ne jemljejo hrane. Posti, ki jih predpisujejo različne vere, imajo seveda v prvi vrsti religiozen pomen kot vaja v samoodpovedi, koristijo pa tudi zelo telesnemu zdravju, od katerega je odvisno tudi dušno zdravje. Verniki tudi vedo, da preveliko nakopičenje mesne hrane draži čutnost in da ne preobremenjuje samo fizičnega organizma in živčevja, **ampak v odvisnosti od tega škodljivo vpliva tudi na duševno življenje.**

Moderni zdravniki vedno bolj uvidevajo pomen posta za zdravje organizma, in dokazano je, da je nekdo, ki je bil bolan na lupusu, po večtedenskem stradanju popolnoma ozdravel. Ni res, da bi se n. pr. tridnevno stradanje ne moglo prenesti drugače kakor v postelji in da bi slabo vplivalo ampak nasprotno je res, da take stradalne in postilne kure na telo zelo dobro vplivajo, živčevje pomirijo in duha spravijo v vedro razpoloženje.

Na vsak način, pravi Noltenius, da je metodično menjavanje med normalnim prehranjevanjem in absolutno vzdržnostjo od hrane, ali pa vsaj močnim postenjem zelo dobro sredstvo ozdravljenja in koristnejše nego neprekinjeno stalno hranjenje, četudi je le-to strogo normirano.

—o—

Kdor se brani katoliškega časopisa v hišo, ta odganja od sebe najboljšega prijatelja in svetovalca.

* * *

Pravijo, da lepo petje v cerkvi privabi več ljudi v cerkev, kakor glas zvona v visokih linah.